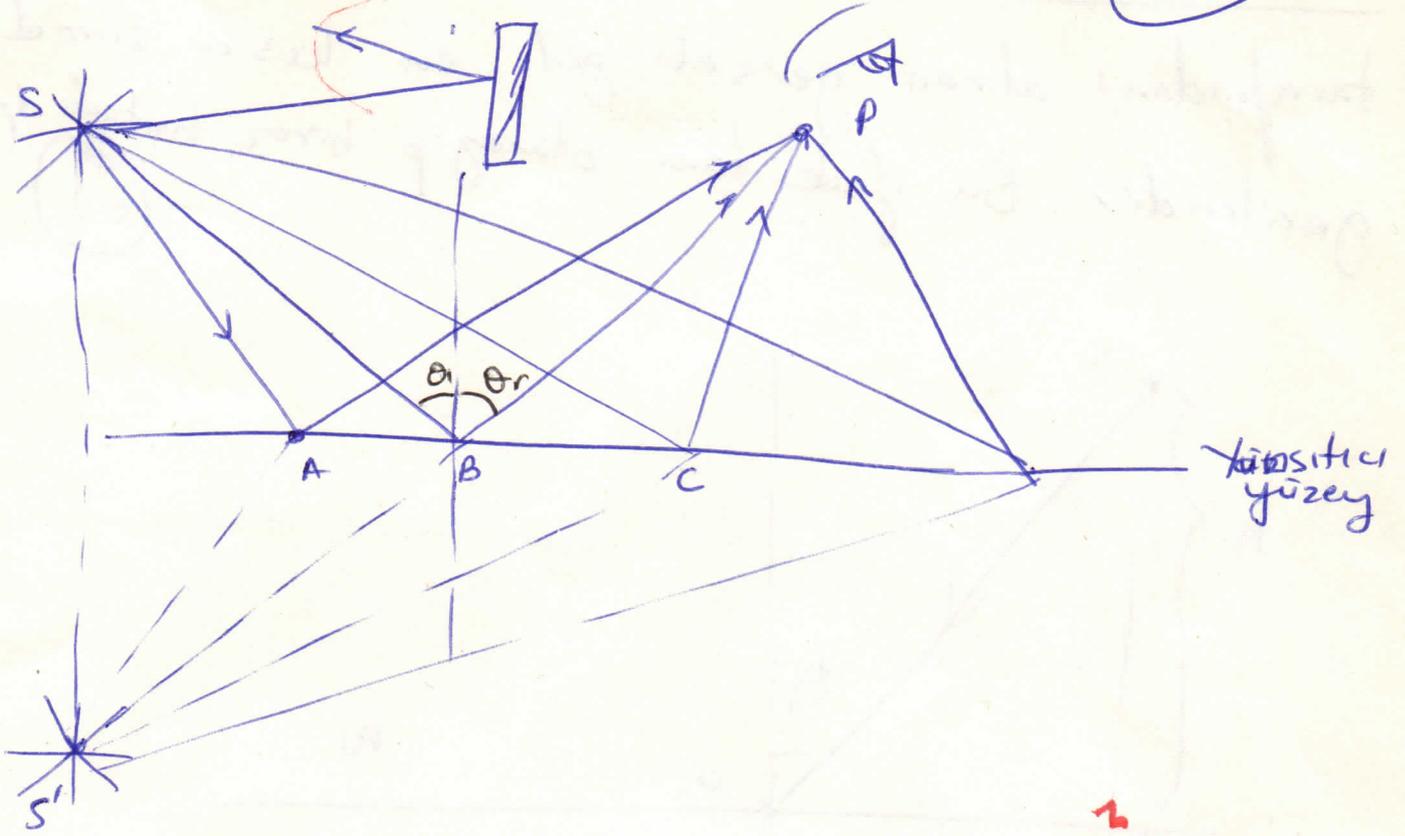

Yansıma ve kırılma olayları Fermat ilkesi ile tamamen farklı ve ilgili bir bakış açisi ile ele alınabilir.

FERMAT İLKESİ

(8')

S kaynağından P'deki gözlemcinin gözüne giden en kısa yol.

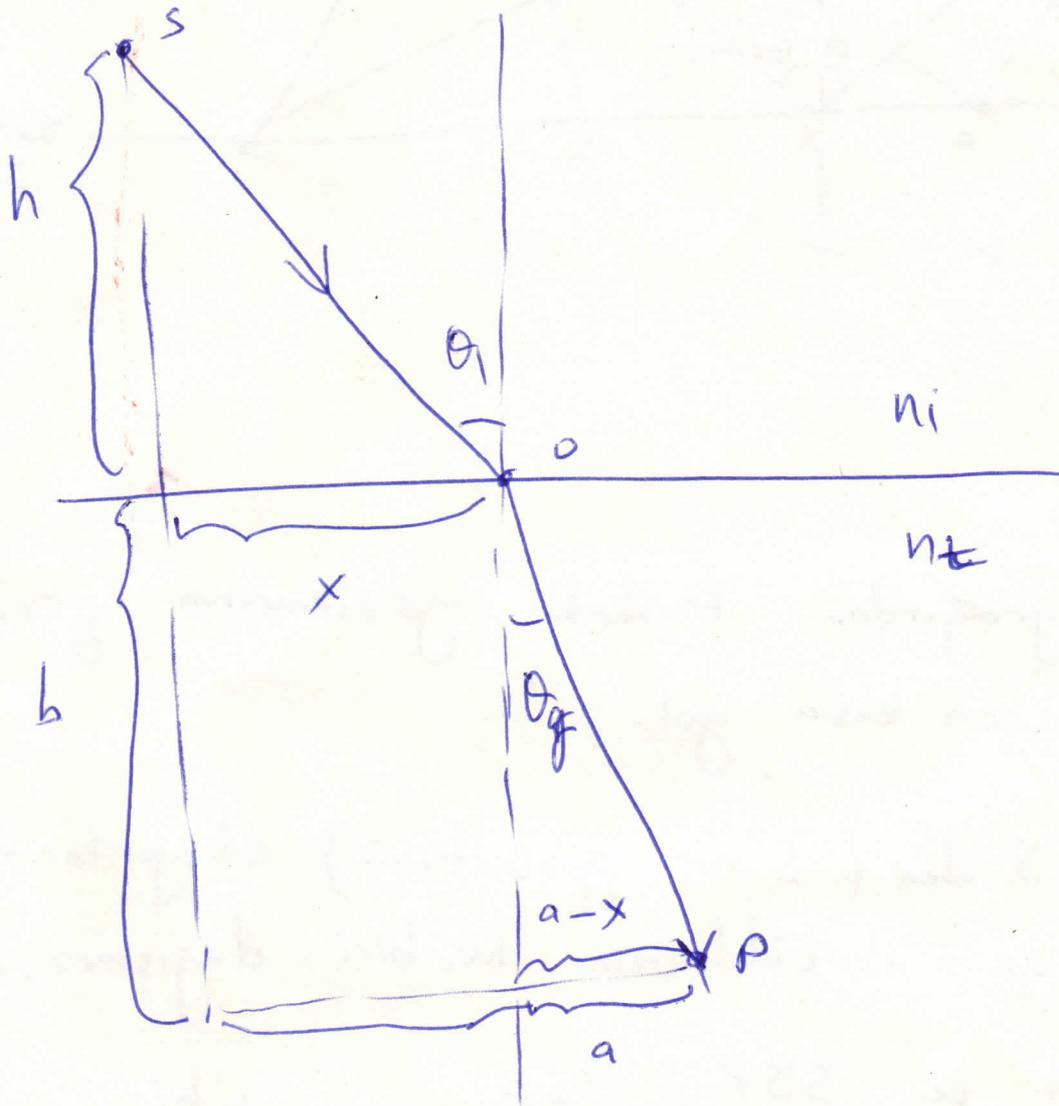
Işıklar S'den (S'nin görüntüsü) çıkıyorlarmış gibi çizilirse, P'ye uzaklıklarının hiç biri değişmez. (yani

$$SAP = S'AP \text{ ve } SBP = S'BP \text{ --- gibi}$$

Ayrıca görüldüğü gibi

S'BP yolu $\theta_i = \theta_r$ ye karşılık gelen en kısa yoldur.

Fermat İlkesi : İki nokta arasında bir ışık demeti tarafından alınan gerçek yol en kısa sürede geçilendir. Bu ifade tam olmayıp biraz hatalıdır. 9

$$t = \frac{\overline{SO}}{v_i} + \frac{\overline{OP}}{v_t} \quad (10')$$

$$\overline{SO} = (h^2 + x^2)^{1/2} \quad \overline{OP} = [b^2 + (a-x)^2]^{1/2}$$

$$t = \frac{(h^2 + x^2)^{1/2}}{v_i} + \frac{[b^2 + (a-x)^2]^{1/2}}{v_t}$$

$$\frac{dt}{dx} = \frac{x}{v_i (h^2 + x^2)^{1/2}} + \frac{-(a-x)}{v_t [b^2 + (a-x)^2]^{1/2}} = 0$$

$\sin \theta_i$ $\sin \theta_t$

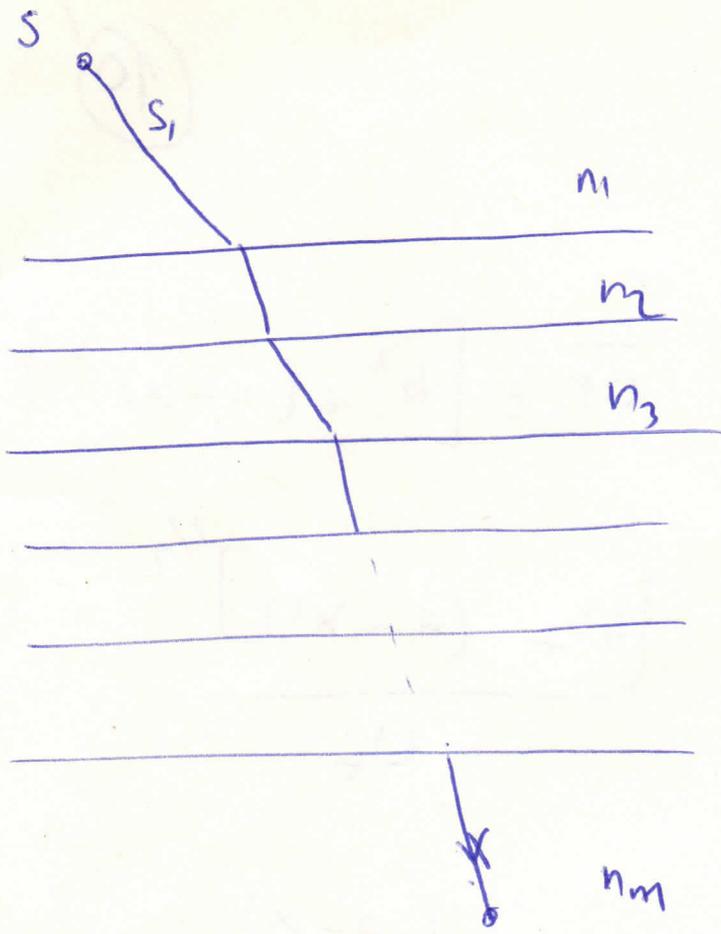
$$\frac{\sin \theta_i}{v_i} = \frac{\sin \theta_t}{v_t}$$

$$v_i = \frac{c}{n_i}$$

$$v_t = \frac{c}{n_t}$$

$$\frac{\sin \theta_i}{1/c} n_i = \frac{\sin \theta_t}{c} n_t$$

$$n_i \sin \theta_i = \sin \theta_t n_t \quad \text{Snell's law}$$

(11)

Şekiller gibi farklı kırılma indisi m katmanlı madde olsun. Bu durumda S den P' ye gidiş süresi

$$t = \frac{S_1}{V_1} + \frac{S_2}{V_2} + \dots + \frac{S_m}{V_m}$$

veya $t = \sum_{i=1}^m \frac{S_i}{V_i}$ olur.

Burada S_i ve V_i sırasıyla i numaralı katmandaki yol uzunluğu ve hızdır. Buna göre

$$t = \frac{1}{c} \sum_{i=1}^m n_i S_i$$

bağıntısındaki toplam $\sum_{i=1}^m n_i S_i$ yol uzunluğu karşılık gelen ışığın geçtiği optiksel yol uzunluğu "dır.

n 'nin konumun fonksiyonu olduğu ^{homojen (homogen)} ortam için toplam, integrale ^{alınmaz} dönüştürülür.

$$\text{Optik yol uzunluğu} = \int_S^P n(s) ds \quad (12)$$

$$t = \frac{\text{Optik yol uzunluğu}}{c} \quad \text{gözlemine}$$

almamız Fermat Prensipli yeniden şöyle ifade edilebilir: S noktasından P noktasına giderken ışık en küçük optik yol uzunluklu yolu izler. Buna göre güneşten gelen ışık ışınları homojen olmayan atmosfere geçerken, alttaki yoğun bölgeleri elabilmek için sabit geçebilmek için optik yol uzunluğunu en küçük yapacak şekilde bükülürler. Bundan dolayı güneş gerçekte ufku altına geçtikten sonra ~~Güneş~~ ^{hale} gözükür.

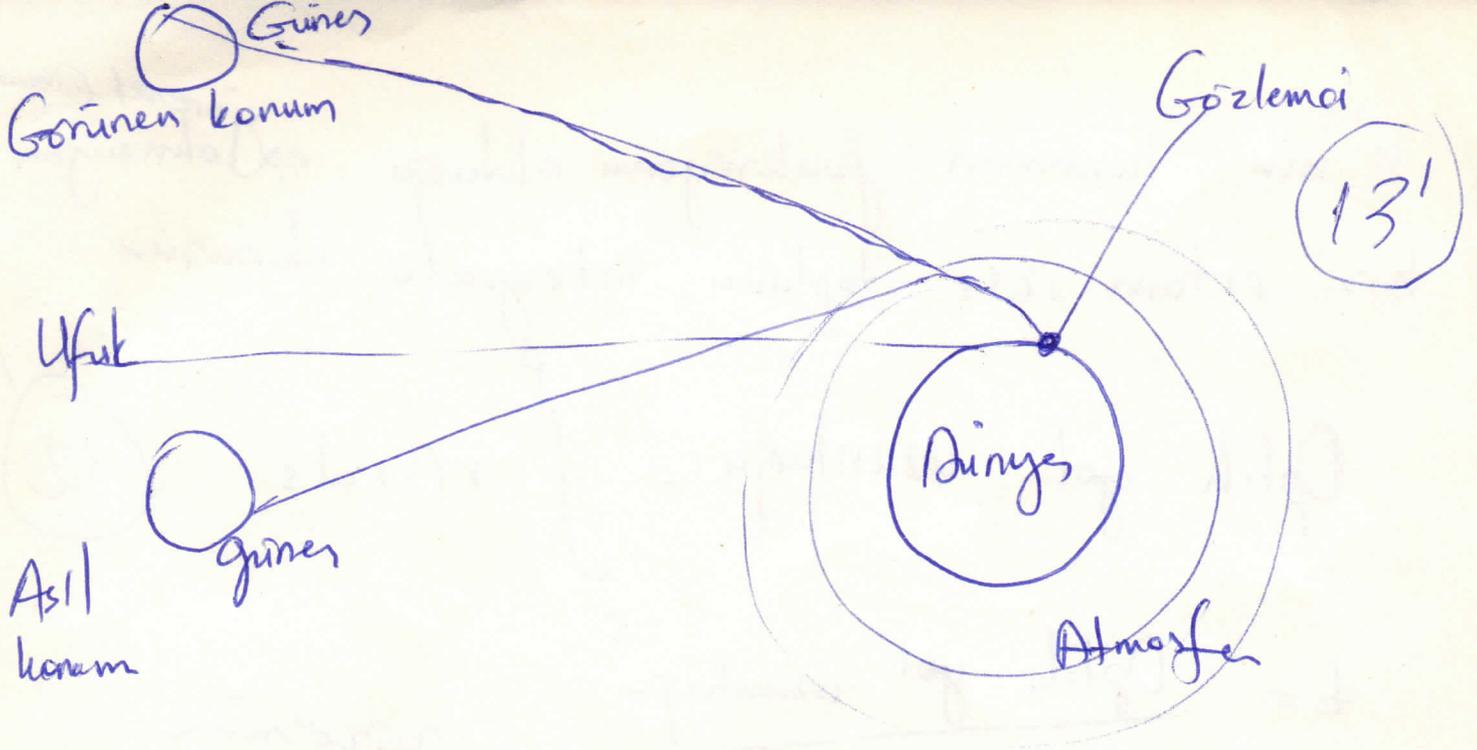
~~Güneş~~
~~Güneş~~

ufuk

Dünya

Atmosfer

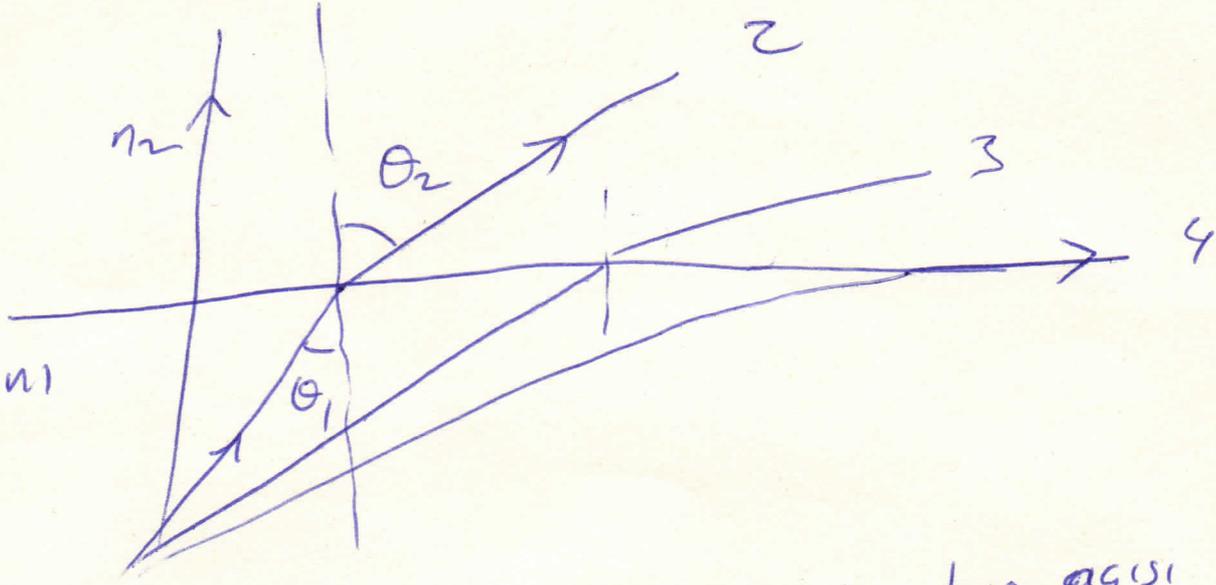
Optik kırılma atmosfer içinde geçerlidir. Gör cisimleri ışığın geldiği doğrultuda göreceğinden cisimler bulundukları konumları göre farklı yerlerde görünür.

Işık atmosfer tarafından kırılmaya uğraması sonucunda Güneş olduğundan daha büyük görünecektir. Suyun içindeki cisimler olduğundan daha büyük ve farklı görünmesi de benzer şekilde açıklanır.

Serep.

Toplam iç yansımaya.

(14)

geliş açısı θ_1 artarken, kırılma açısı 90° ye kadar artar. (4) . Daha büyük geliş açıları için toplam iç yansımaya olur. (5) 90° ye eşit yansımaya açısı meydana getiren geliş açısına kritik açı θ_c denir. Bu kritik geliş açısı değerinde gelen ışığın enerjisinin tamamı yansımıştır.